

การจัดการองค์ความรู้ (KM)

การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

โดย

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี

คำนำ

การพัฒนาและส่งเสริมสหกรณ์ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนาสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี จึงดำเนินการจัดทำองค์ความรู้เรื่อง “การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร” จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ มาขับเคลื่อนระบบสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์ การนำความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปพัฒนากิจการและระบบงานสหกรณ์ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดผลการพัฒนาตนเอง องค์กร อย่างมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งหวังว่าผลจากการจัดองค์ความรู้ในครั้งนี้จะเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกและสหกรณ์ต่อไป

ทีมงานพัฒนาการจัดการความรู้ (KM Team)

สิงหาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ ทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้อง	๒
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการจัดการองค์ความรู้	๗
บทที่ ๔ บทสรุปการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร มีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์	๘
ภาคผนวก	
คำสั่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี	ก
แบบฟอร์มที่ ๑ วิเคราะห์กระบวนการทำงาน	ข
แบบฟอร์มที่ ๒ แผน/รายงานผลการจัดการความรู้ (KM ActionPlan)	ค

บทที่ ๑

บทนำ

นิยามความหมายของสหกรณ์

นิยามความหมายของสหกรณ์

สหกรณ์เป็นองค์กรทางเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยการลงทุนร่วมกัน จัดการร่วมกัน ในการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการหรือผลประโยชน์อย่างเดียวกันของบรรดาสมาชิก สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ์หรือความเสี่ยงได้หนึ่งเสี่ยงในการบริหารสหกรณ์ โดยไม่ขึ้นกับจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์โคนม, (กฎ) คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม

นิยามความหมายของกลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกรตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ หมายความว่า บุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบคน และมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาจร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรและจดทะเบียนจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกา

นิยามความหมายของการจัดการความรู้

ปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy – KBE) งานต่างๆ จำเป็นต้องใช้ความรู้มาสร้างผลผลิตให้เกิดมูลค่าเพิ่มมากยิ่งขึ้น การจัดการความรู้เป็นคำกว้างๆ ที่มีความหมายครอบคลุมเทคนิค กลไกต่างๆ มากมาย เพื่อสนับสนุนให้การทำงานของแรงงานความรู้ (Knowledge Worker) ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กลไกดังกล่าวได้แก่ การรวบรวมความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ที่ต่างๆ มารวมไว้ที่เดียวกัน การสร้างบรรยากาศให้คนคิดค้น เรียนรู้ สร้างความรู้ใหม่ๆ ขึ้น การจัดระเบียบความรู้ในเอกสาร และทำสมุดหน้าเหลืองรวบรวมรายชื่อผู้มีความรู้ในด้านต่างๆ และที่สำคัญที่สุด คือการสร้างช่องทาง และเงื่อนไขให้คนเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน เพื่อนำไปใช้พัฒนางานของตนให้สัมฤทธิ์ผล

นิยามความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

"เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๓๐ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

การจัดการความรู้กับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

การจัดการองค์ความรู้ “เรื่องการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์” เป็นองค์ความรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ มาขับเคลื่อนระบบสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อน

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี จึงได้จัดทำองค์ความรู้ เรื่องการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์ มาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานสหกรณ์ และปรับใช้ในการประกอบอาชีพการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยรวบรวมจากประสบการณ์การส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

บทที่ ๒
ทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้อง
ความหมายของการจัดการความรู้

สำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (๒๕๔๘; ๔) ได้ให้ความหมายของ การจัดการความรู้คือ การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์การ ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคน ในองค์การสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันส่งผลให้องค์การมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด

ศ.นพ. วิจิตร พานิช ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ ไว้ว่า การจัดการความรู้ หรือที่เรียกย่อๆ ว่า KM คือ เครื่องมือ เพื่อใช้ในการบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย ๓ ประการไปพร้อมๆ กัน ได้แก่ บรรลุเป้าหมายของงาน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน และบรรลุเป้าหมายการพัฒนางานไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังนั้น การจัดการความรู้จึงไม่ใช่เป้าหมายในตัวของมันเอง เมื่อไรก็ตามที่มีการเข้าใจผิด เอาการจัดการความรู้เป็นเป้าหมาย ความผิดพลาดก็เริ่มเดินเข้ามา อันตรายที่จะเกิดตามมา คือ การจัดการความรู้เทียม หรือ ปลอม เป็นการดำเนินการเพียงเพื่อให้ได้ชื่อว่ามีจัดการความรู้เท่านั้นเอง

ปณิตา พนภักย์ (๒๕๔๔ ; ๒๔) ให้ความหมายของการจัดการความรู้ว่าหมายถึง กระบวนการอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการประมวลผล สารสนเทศ ความคิด การกระทำ ตลอดจนประสบการณ์ของบุคคลเพื่อสร้างความรู้หรือนวัตกรรมและจัดเก็บในลักษณะของแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้โดยอาศัยช่องทางต่าง ๆ ความรู้ (Knowledge) คือ ทรัพยากรที่สำคัญอย่างหนึ่งในตลาดที่มีการแข่งขันทางการค้าในโลกยุคโลกาภิวัตน์ (เจนเนตร และคณะ, ๒๕๔๖, น.๑)

Lefi Edvisson (๑๙๙๘, p.๓-๙) ได้แบ่งความรู้ออกเป็น ๓ ประเภท คือ ความรู้เฉพาะบุคคล ความรู้ขององค์กร และความรู้ที่เป็นระบบ ดังนี้

- ๑.) Individual Knowledge : ความรู้เฉพาะบุคคล เป็นความรู้ที่มีอยู่ในตัวพนักงานแต่ละคน
- ๒.) Organization Knowledge : ความรู้ขององค์กร เป็นความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างพนักงานที่อยู่ในกลุ่มหรือฝ่ายงานต่าง ๆ ในองค์กร ทำให้เกิดเป็นความรู้โดยรวมขององค์กร สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานขององค์กรได้มากขึ้น
- ๓.) Structure Knowledge : ความรู้ที่เป็นระบบ เป็นความรู้ที่เกิดจากการสร้างหรือต่อยอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการ คู่มือ และจรรยาบรรณต่าง ๆ ในองค์กร

ทั้งนี้ความรู้ทั้ง ๓ ประเภทข้างต้น สามารถเป็นไปได้ทั้งในรูปของ Tacit Knowledge และ Explicit Knowledge ๔

ประเภทของความรู้ (Type of Knowledge)

๑. ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่นทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์

๒. องค์ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวมถ่ายทอดได้โดยผ่านวิธีการต่างๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้

กระบวนการจัดการความรู้ที่ได้รับความนิยมที่ทุกคนต้องรู้จัก คือ SECI Model ของ Nonaka และ Takeuchi (๑๙๙๕) ที่ได้เสนอแนวคิดว่าความรู้ของคนสามารถแบ่งได้ ๒ ประเภท ได้แก่ ความรู้ชัดแจ้ง

(Explicit) และความรู้ฝังลึก (Tacit) ซึ่งความรู้ทั้งสองประเภทมีความสำคัญต่อองค์กร โดยเฉพาะความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในการทำงาน หากมีการดึงความรู้ที่ฝังลึกออกมาใช้หรือเปลี่ยนให้เป็นความรู้ใหม่ขึ้นและเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นซึ่ง SECI Model จะเป็นการอธิบายการถ่ายทอดความรู้และการเปลี่ยนรูปแบบของความรู้ทั้งสองประเภท เกิดเป็นความรู้ใหม่

Socialization เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้แบบความรู้ฝังลึกไปเป็นความรู้ฝังลึก (Tacit to Tacit) โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตรงของผู้ที่สื่อสารระหว่างกัน สร้างเป็นความรู้ของแต่ละบุคคลขึ้นมาผ่านการทำงานร่วมกับผู้อื่น การสังเกต การลอกเลียนแบบ และการลงมือปฏิบัติความรู้ฝังลึกนี้อาจจะเป็น กระบวนการคิดซึ่งเป็นการยากที่จะอธิบายออกมาเป็นคำพูด การที่เข้าไปมีส่วนร่วมจะทำให้สามารถเรียนรู้ได้

Externalization เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้แบบความรู้ฝังลึกไปเป็นความรู้ชัดแจ้ง (Tacit to Explicit) สามารถทำได้โดยการเปรียบเทียบการตั้งสมมติฐาน กรอบความคิด ในการถ่ายทอดความรู้ฝังลึกออกมาเป็นความรู้ชัดแจ้งทำได้ยากอาจทำได้ผ่านการพูดคุย การเล่าเรื่อง ซึ่งกระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างความรู้

Combination เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้แบบความรู้ชัดแจ้งไปเป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit to Explicit) เป็นกระบวนการที่ทำให้ความรู้สามารถจับต้องได้นำไปใช้ได้และใช้งานร่วมกันได้ สามารถทำได้โดยการแยกแยะ แบ่งประเภท และทำให้อยู่ในรูปเอกสาร เป็นการจัดระบบความรู้

Internalization เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้แบบความรู้ชัดแจ้งไปเป็นความรู้ฝังลึก (Explicit to Tacit) เกิดจากการทำความเข้าใจในความรู้แบบชัดแจ้งของบุคคลจนเกิดเป็นความรู้ขึ้น โดยผ่านการอ่านหนังสือ เอกสารแล้วทำความเข้าใจ หรือผ่านการฝึกปฏิบัติ การนำเอาความรู้ไปใช้ กระบวนการต่าง ๆ จะเกิดขึ้นหมุนวนกันไปซ้ำแล้วซ้ำเล่า ซึ่งในแต่ละกระบวนการที่เกิดการเปลี่ยนรูปแบบระหว่างความรู้ฝังลึกกับความรู้ชัดแจ้งทำให้เกิดความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น นั่นหมายความว่า Externalization และ

Internalization เป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างความรู้ยังสามารถกระตุ้นให้กระบวนการทั้ง ๔ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นเกลียวความรู้ (Knowledge Spiral) และยิ่งเกลียวความรู้หมุนเร็วเท่าไรก็จะทำให้เกิดความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรได้มากขึ้นเท่านั้น

องค์ประกอบของวงจรความรู้

๑. คน (People) ในองค์กรจึงมีความสำคัญเป็นอันดับแรก การจัดการความรู้เป็น กลยุทธ์ กระบวนการ และเทคโนโลยีที่ใช้ในองค์กรเพื่อแสวงหา สร้าง จัดแลกเปลี่ยน และทำให้ความรู้ที่ต้องการได้รับผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่องค์กรต้องการ เป็นการผสมผสานความรู้จากหลายศาสตร์ เช่น การบริหารจัดการ (Management science) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence) และพฤติกรรมองค์กร (Organization behavior)

๒. ด้านกระบวนการ (Process) กระบวนการของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย แนวทางและขั้นตอนของการจัดการความรู้โดยต้องระบุประเภทของสารสนเทศที่ต้องการ ทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในและภายนอกเป็นการแยกแยะว่าความรู้ชนิดใดที่ควรนำมาใช้ในองค์กร แล้วนำความรู้นั้นมากำหนดโครงสร้างรูปแบบ และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนที่จะนำมาผลิตและเผยแพร่โดยการบริหารกระบวนการนั้น จะต้องเข้าใจวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนขององค์กรว่าต้องการให้บรรลุเป้าหมายอะไร

๓. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology) การจัดการความรู้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของความรู้ในองค์กรให้เป็นความรู้ที่เกิดประโยชน์ต่อบุคคลนั้น ในเวลาและรูปแบบที่แต่ละองค์กรต้องการ เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการความรู้มีความหมายกว้างกว่าเทคโนโลยีและความรู้ของบุคคล โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ เพื่อให้บุคลากรทุกคนในองค์กรสามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมีพระราชดำรัส ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด นานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้ทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป ดังนี้

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สำนักงาน กปร., ๒๕๕๐ : ๕)

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรมประกอบการวางแผนการตัดสินใจและการกระทำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มีหลักพิจารณาอยู่ ๕ ส่วน ดังนี้

๑. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในหน้าที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยวิกฤติเพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

๒. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติได้ในทุกระดับโดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

๓. ค่านิยม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะพร้อมๆ กัน คือ ความพอประมาณ (Moderation) ความมีเหตุ (Reasonableness) และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (Self-immunity) ถ้าขาดคุณลักษณะใดคุณลักษณะหนึ่งไป ก็จะไม่สามารถเรียกได้ว่าเป็นความพอเพียง ได้แก่

๓.๑ ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ไม่มากหรือน้อยเกินไปในมิติต่างๆ ของการกระทำ ๕ ประการ คือ

- ด้านจิตใจ คือ เริ่มต้นจากตนเองต้องตั้งสติ มีปัญญา มีจิตสำนึกที่ดี มีเมตตา เอื้ออาทร มีความเข้าใจ และประนีประนอม คำนึงผลประโยชน์ส่วนรวมเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้

- ด้านสังคม คือ การสร้างความพอดีในทุกระดับของสังคม โดยเริ่มจากครอบครัว ชุมชนและสังคม ซึ่งต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนรู้จักฝึกฝนกำลัง และที่สำคัญมีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากฐานรากที่มั่นคงและแข็งแรง

- ด้านเศรษฐกิจ คือ ต้องอยู่อย่างพอดี พอมีพอกิน ไม่หุงหรา ฟุ่มเฟือย
- ด้านเทคโนโลยี คือ ควรเหมาะสมสอดคล้องกับสภาวะและความต้องการของประเทศ และควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องเป็นประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมของเรา
- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ใช้อย่างประหยัดและประสิทธิภาพ ตลอดจนรณรงค์รักษาทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

๓.๒ ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบซื่อตรงและไม่โลภอย่างมาก

๓.๓ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

๔. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

๔.๑ เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและการใช้ความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

๔.๒ เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต

หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ถือว่าเป็นนวัตกรรมที่มีคุณค่ายิ่ง และยังมีความลึกซึ้งก้าวหน้าและเหมาะสมสำหรับสังคมหลักการสำคัญ ๕ ประการ ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ

- ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

- ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความเพียงพอนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

- การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ไกล

- เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้ เน้นเกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างรอบด้าน ความรอบคอบ ที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

- เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน และมีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

สรุป ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : สำนักงาน กปร. (๒๕๕๐:๒๓)

แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยีการปฏิบัติในระดับตนเองและในระดับองค์กร

ที่มา : คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการจัดการองค์ความรู้

การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำได้หลายด้านและหลายรูปแบบ ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงวัฒนธรรม ซึ่งสามารถนำมาใช้ใน ระดับบุคคล ครอบครัว ระดับองค์กร และระดับชาติ สามารถนำมาปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม ให้สอดคล้อง กับเงื่อนไข และสถานะที่แตกต่างกัน

ตารางแสดงแนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสหกรณ์ การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางปฏิบัติ

ความพอประมาณ

๑. กำหนดโครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสมสอดคล้องกับขนาดของการดำเนินธุรกิจ

๒. กำหนดอำนาจหน้าที่ กำกับดูแล ควบคุมงานที่ชัดเจนและเหมาะสม

๓. มีการแบ่งงานตามธุรกิจ เพื่อลดช่องว่างและการทำงานซ้ำซ้อน แบ่งแยกหน้าที่ เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

๔. มีระบบการบริหารงานที่สอดคล้องกับนโยบายและมีทิศทางในการปฏิบัติงาน

ความมีเหตุผล

ด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์

- ทุนดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนงานที่จะดำเนินการ
- มีการระดมทุนเพิ่มขึ้นบนพื้นฐานรายได้ของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการกู้ยืมจากบุคคลนอก

ความมีเหตุผล

ด้านการพัฒนาการให้บริการธุรกิจ

- มีการพัฒนาธุรกิจเดิมอย่างต่อเนื่อง ด้วยการเชื่อมโยงธุรกิจเข้าด้วยกัน เพื่อรองรับความต้องการของสมาชิกอย่างทั่วถึง เช่น ธุรกิจการให้สินเชื่อของสหกรณ์ ส่วนหนึ่งสมาชิกนำไปประกอบอาชีพของ อีกส่วนหนึ่งนำไปซื้อปัจจัยการผลิตกับสหกรณ์ เมื่อถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิต สมาชิกต้องนำผลผลิตมาจำหน่ายกับสหกรณ์ เมื่อได้รับเงิน สมาชิกจะต้องชำระหนี้กับสหกรณ์ หากมีเงินเหลือจากการชำระหนี้สามารถนำมาฝากหรือเพิ่มหุ้นกับสหกรณ์

- มีการส่งเสริมอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิก เมื่อสหกรณ์ให้เงินกู้กับสมาชิกไปประกอบอาชีพแล้ว ควรมีการส่งเสริมการให้ความรู้ ฝึกอบรมการทำอาชีพเสริมให้กับสมาชิก เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ และลดต้นทุนการผลิต

- การเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการผลิตด้วยการส่งเสริมให้สมาชิกใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ที่ดี การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๔

บทสรุปการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคล และองค์กร โดยคำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเองและสภาวะแวดล้อมเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยอาศัย ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง โดยใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการ ด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีการแบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่างๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน สร้างสรรค์พลังในทางบวก นำไปสู่ความสามัคคี การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้

ระบบสหกรณ์เป็นระบบที่ใช้ประโยชน์และชีวิตความเป็นอยู่ร่วมกันและเป็นระบบเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ส่วนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำว่า “พอเพียง” หมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน องค์ความรู้เรื่องการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์นับว่าเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรสามารถนำไปเป็นแนวทางดำเนินงาน เพราะกลยุทธ์/เทคนิคต่างๆ จะช่วยให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้นตามมา โดยการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้นนี้มีผลสืบเนื่องจาก การที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดได้นำองค์ความรู้ไปแนะนำส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของหน่วยงาน สำหรับบุคลากรที่มีส่วนในการส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วม ประกอบด้วยบุคลากร ๓ ฝ่าย คือ สมาชิก คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ซึ่งแต่ละฝ่ายจะมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันออกไป คือ สมาชิกจะมีบทบาทในการร่วมประชุมกลุ่ม เพื่อเสนอความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น มีการระดมสมองผ่านกลุ่มย่อย แล้วเจ้าหน้าที่สหกรณ์ก็มีหน้าที่ในการนำข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นจากสมาชิกไปเสนอต่อคณะกรรมการ ด้านคณะกรรมการดำเนินการก็จะนำข้อคิดเห็นต่างๆ ที่สมาชิกเสนอเข้ามา มาร่วมพิจารณาว่าข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นใดควรปฏิบัติก่อน-หลัง และเกิดประโยชน์กับสมาชิกมากที่สุด ซึ่งบุคลากรทั้ง ๓ ฝ่ายจะต้องร่วมมือกันและหลังจากนั้น เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ก็มีหน้าที่ปฏิบัติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการต่อไป

ภาคผนวก

แบบฟอร์มที่ ๑ วิเคราะห์กระบวนการทำงาน
กระบวนการทำงาน การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

กระบวนการทำงาน	รายละเอียดการทำงาน	องค์ความรู้ที่ใช้ในการทำงาน
๑ การเตรียมการเบื้องต้น	๑. แผนปฏิบัติงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒. คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน	๑. คู่มือ/แนวทางปฏิบัติ/กิจกรรมแผนปฏิบัติงาน
๒ จัดทำแผนปฏิบัติการ	๑. ประชุมกำหนดแผนปฏิบัติการ ๒. กำหนดตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติงาน ฯ ๓. มอบหมายงานผู้รับผิดชอบ	๑. การจัดทำแผนงาน/แผนปฏิบัติการ ๒. การมอบหมายงาน
๓ การจัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี กิจกรรมงานด้านส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (การตลาด)	๑. จำทำโครงการให้สอดคล้องกับแนวนโยบายและแผนปฏิบัติงาน ฯ ที่ได้รับอนุมัติ	๑. การเขียนโครงการ
๔ การนำแผนปฏิบัติการและโครงการที่ได้รับอนุมัติสู่การปฏิบัติ	๑. ประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้อง/จัดประชุมชี้แจงโครงการ/สร้างเสริมกระบวนการ/กำหนดเป้าหมาย ๒. นัดหมายเป้าหมายเข้าดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ๓. ประเมินสภาพแวดล้อม สถานภาพทางการเงิน การดำเนินงานของสหกรณ์	๑. การประสานงาน / อำนวยการ ๒. ความรู้ ความเข้าใจสถานภาพทางการเงินของสหกรณ์ ๓. ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์กร ด้วยเครื่องมือ SWOT
๕ กิจกรรมดำเนินการ ๕.๑ จัดฝึกอบรมสมาชิกที่เข้าโครงการ ฯ ๕.๒ จัดอบรมกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ๕.๓ ส่งเสริมสนับสนุนอย่างมีส่วนร่วมในการในการขับเคลื่อนกิจกรรมที่กำหนด	๑. จัดอบรมสมาชิก กรรมการ และเจ้าหน้าที่ ตามแผนปฏิบัติการ ๒. นำกิจกรรมที่ดำเนินการสู่การปฏิบัติในกลุ่มเป้าหมาย	๑. แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. ขั้นตอนการส่งเสริม แนะนำ การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฟอร์มที่ ๑ วิเคราะห์กระบวนการทำงาน
กระบวนการทำงาน การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

กระบวนการทำงาน	รายละเอียดการทำงาน	องค์ความรู้ที่ใช้ในการทำงาน
<p>๕.๔ พบปะเยี่ยมชมเยี่ยมเยียน สมาชิกโครงการงาน</p> <p>๕.๕ ประเมินผล / รายงานผลการดำเนินการให้</p> <p>๕.๖ ปรับปรุงหรือ พัฒนา การดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม</p>	<p>๓. นัดหมายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าพบปะ เยี่ยมเยียนสมาชิกสหกรณ์ เพื่อร่วมกันพิจารณาผลการ</p> <p>๔. ประเมินผลการดำเนินการตามกิจกรรม ที่กำหนดตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการ</p> <p>๕. นำรายงานและผลเข้าประชุมคณะกรรมการดำเนินการ</p> <p>๖. กำหนดแนวทางพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดหรือข้อจำกัดในการดำเนินการ</p>	<p>๓. การประเมินผลโครงการระดับองค์กร ระดับสมาชิก</p> <p>๔. แนวทางการพัฒนากิจกรรมองค์กร</p>

แบบฟอร์มที่ ๒ แผน/รายงานผลการจัดการความรู้ (KM Action Plan)						
ชื่อส่วนราชการ : สำนักงานสภรณจังหวัดราชบุรี						หน้า ๑/๑
ประเด็นยุทธศาสตร์ : เร่งรัด ยกระดับคุณภาพ และขยายการให้บริการแก่สภรณ กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป						
องค์ความรู้ที่จำเป็น/หมวดองค์ความรู้ : การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสภรณ/กลุ่มเกษตรกร						
ลำดับ	กิจกรรมการจัดการความรู้	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด/เป้าหมาย/ (ผลสำเร็จ)	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑	การบ่งชี้ความรู้	๑. ทำการตรวจสอบความรู้ในองค์กร เพื่อหา Gap ความรู้ที่มีกับ ความรู้ที่ ต้องใช้ ๒. จัดทำทะเบียนรายการความรู้ที่ต้องใช้ตามกระบวนการทำงาน	มิ.ย.๖๑	จำนวนรายการความรู้ที่มี ตามกระบวนการทำงาน	คณะกรรมการ KM	
๒	การสร้างและแสวงหา ความรู้	ถอดบทเรียน/แลกเปลี่ยนเรียนรู้	ก.ค.๖๑	จำนวนองค์ความรู้หลัก ของสำนักงานสภรณ จังหวัดราชบุรี อย่างน้อย ๑ องค์ความรู้	คณะกรรมการ KM	
๓	การจัดความรู้ให้เป็นระบบ	จัดความรู้เป็นหมวดหมู่และนำเข้าระบบการจัดการองค์ความรู้ KM ของสำนักงานสภรณจังหวัดราชบุรี (http://web.cpd.go.th/ratchaburi/index.php/publicdata/ cpd-rbrkm กรมส่งเสริมสภรณ (http://km.cpd.go.th)	ก.ค.-ส.ค. ๖๑	จำนวนองค์ความรู้หลัก ของสำนักงานสภรณ จังหวัดราชบุรี อย่างน้อย ๑ องค์ความรู้	คณะกรรมการ KM	

แบบฟอร์มที่ ๒ แผน/รายงานผลการจัดการความรู้ (KM Action Plan)						
ชื่อส่วนราชการ : สำนักงานสภรณจังหวัดราชบุรี						หน้า ๑/๒
ประเด็นยุทธศาสตร์ : เร่งรัด ยกระดับคุณภาพ และขยายการให้บริการแก่สภรณ กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป						
องค์ความรู้ที่จำเป็น/หมวดองค์ความรู้ : การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสภรณ/กลุ่มเกษตรกร						
ลำดับ	กิจกรรมการจัดการความรู้	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด/เป้าหมาย/(ผลสำเร็จ)	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๔	การเข้าถึงความรู้	บุคลากรของทุกหน่วยงานเข้าเรียนรู้ผ่านระบบ Website การจัดการความรู้ KM (http://km.cpd.go.th)	ก.ค.-ส.ค. ๖๑	๑. ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ผ่านระบบ KMS ๒. ร้อยละ ๘๐ บุคลากรของทุกหน่วยงานสามารถเข้าใช้ระบบ Website การจัดการความรู้ KM (http://km.cpd.go.th) ได้	บุคลากรสำนักงานสภรณจังหวัดราชบุรี	-เพื่อฝึกให้บุคลากรของสำนักงานสภรณจังหวัดราชบุรี สามารถเข้าใช้ระบบ Website การจัดการความรู้ KM (http://km.cpd.go.th) ได้
๕	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	จัดทำกิจกรรม CoP, After Action Review	ก.ค.-ส.ค. ๖๑	มีกิจกรรม CoP เรื่อง ๑. จำนวนหัวข้อ CoP เรื่อง ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสภรณ/กลุ่มเกษตรกร ๒. ร้อยละ ๘๐ บุคลากรของหน่วยงานมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ผ่านระบบ KMS	คณะกรรมการ KM	บุคลากรของทุกหน่วยงานย่อย เข้าเรียนรู้องค์ความรู้โดยผ่านเข้าระบบการจัดการองค์ความรู้ KM ของกรมส่งเสริมสภรณ (http://km.cpd.go.th)
๖	การเรียนรู้	ทบทวน ปรับปรุง พัฒนาให้เกิดความรู้ใหม่	ส.ค.-ก.ย. ๖๑	จัดประชุมติดตามประเมิน ๑ ครั้ง	คณะกรรมการ KM	
ผู้รายงาน : ลงชื่อ กฤษณา จันทน์แดง				ผู้อนุมัติ : ลงชื่อ สุรินทร์ วทัญญู สภรณจังหวัดราชบุรี		
หมายเหตุ : ให้หน่วยงานย่อยพิจารณากิจกรรมตามความเหมาะสม						

